

Spørgsmaalet om Samarbejde og Sammenlutning mellem Reformpartiet og Folketingets Venstre? Jeg anser dette nemlig for at være den allernaturligste og mest nærliggende Forhandling om Samarbejde, som der i Øjeblikket er Chance for. Der er maaske nok enkelte naive Mennesker — thi der kunne jo være naive Mennesker — der ville sige, at saa voldsom som Splittelsen er, er det ganske umuligt eller ørkesløst at tænke paa, at der kunde komme en Forhandling i Gang mellem de to Partier. Ja, saadan kan man godt sige, men vi andre, der have siddet en Del Aar her, have set adskilligt af den Slags. Jeg behøver kun at nævne saadanne Forhold, der undertiden have været mellem afdøde Berg, afdøde Hørup, Holstein-Ledreborg, Bojsen osv. Splittelsen var den Gang endnu bitrere mellem disse Folk og deres Partier end den i Øjeblikket mellem Reformpartiet og Folketingets Venstre, og dog er Brudet Gang efter Gang blevet lægt for atter at bryde op et helt andet Sted. Jeg forudser derfor, at noget lignende kan der meget vel være Tale om her, og det vilde heller ikke forbavse mig, om jeg en Dag saa det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen) og det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds vandre Arm i Arm op ad Trappen hen til en bekendt Dør ind til Helligdommen Nr. 6.

Jeg vil endnu blot til Slut sige et Par Ord om den Sag, som jeg og, jeg tror, de fleste betragter som den største, vi have med at gøre, nemlig Forsvarssagen. Saadan har den været betragtet og saadan vil den fremdeles blive betragtet, indtil der er truffet en Ordning. Jeg skal der paa Højres Vegne sige, at man om denne store Sag kan mene, at den skal koste lidt eller meget, at der skal ske Nedsættelser eller Forandringer — principmæssig kunne vi selvfølgelig ikke have det mindste imod, at der en skønne Dag opstod en Mand, der var klog nok, dygtig nok og ærlig nok til at formaa at paavise en Løsning af Forsvarssagen, som medførte ringere aarlige Udgifter end dem, vi hidtil have haft, vi have aldrig ment om denne Sag, at det for dens Skyld i og for sig var vigtigt at blive af med mange Penge — men, som det ogsaa blev udtalt af den højtærede Konseilspræsident i Januar, vor Mening er, at Forsvarligheden maa gaa forud for Billigheden. Det er Forsvarligheden af Landets Forsvarsvæsen, som det i første Række kommer an paa, i anden Række kommer Spørgsmaalet, om

der kan spares noget. Dette sidste vilde være den højtærede Konseilspræsident en Glæde, og det vilde ogsaa være mig en Glæde, men vi ere ganske enige om, at det er Forsvarligheden, det først og fremmest kommer an paa. Højre nærer fremdeles det Haab, selv om det er svækket paa mange Punkter, at den nuværende Situation er mere gunstig for en nogenlunde forsvarlig Gennemførelse af Forsvarets Ordning, end den har været under tidligere Regeringer. Ganske vist maa jeg erkende, at vi egentlig ingen anden har at bygge dette Haab paa end den højtærede Konseilspræsident alene. Det er muligt, at mange ville sige, det er et tyndt Grundlag. Ja vel, det er kun en enkelt Mand, det erkender jeg, men det er dog det eneste, hvorpaa vort Haab i Øjeblikket kan bygges. Vi kunde have ønsket, at den ærede Konseilspræsidents Udtalelser i hans Programtale havde været noget klarere, noget fyldigere, noget mere udtømmende, men vi erkende, at det er meget vanskeligt for ham paa dette Punkt at gaa længere, end han den Gang gik. Vi erkende fremdeles, at den ærede Konseilspræsident ikke har ladet sig friste til at bortforklare eller undskylde sine aabne Udtalelser i Programtalen. Men vi beklage, at der er andre Medlemmer af Regeringen, der ikke have haft den samme Evne eller Lyst til at holde sig fra en Bortforklaring af Udtalelser, som have vor Sympati. Vi beklage ligeledes, skønt det ikke forbavser os, at der fra Medlemmer af Reformpartiet i ret stort Tal i Sommerens Løb er fremkommet Udtalelser, der ere vel egnede til at rokke Tilliden til, at det vil være muligt at bevare det Sammenhold i Partiet og indenfor Regeringen, som er uundgaaelig nødvendigt, hvis denne Sag skal føres til en lykkelig Slutning. Men, som sagt, vi ville endnu ikke opgive Haabet om, at der er Mulighed for, at det kan ske, og vi ville i hvert Tilfælde altid behandle denne store, alvorlige Sag paa en saadan Maade og med den Tanke for Øje, at hvis det paa ny brister af faa Forsvarssagen ført til en lykkelig Løsning, skal det ikke paa nogen Maade kunne siges, at Højre har været medvirkende dertil. Det skal være Formaalet for vore Bestræbelser i den Taktik, som med Hensyn til Forsvarsspørgsmaalet fra vor Side skal fastholdes ogsaa fremdeles.

Vi ville i øvrigt ikke indlade os paa at fælde Dom over eller udtale os om den nuværende Regerings Handlemaade i det hele taget. Vi staa i mange Henseender,